

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၊
သနပွင်မြို့နယ်ရှိ
ရေလုပ်သားများ၏
လူမှုစီးပွားဘဝကို
ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာလေ့လာခြင်း

၁။ နောက်ခံအကြောင်းတရား

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး သနပ္ပင်(မြို့နယ်)သည် တစ်ချိန်က ပင်လယ်ကမ်းအနီး ရေတိမ်ပိုင်းဒေသဖြစ်ခဲ့ပြီး ဝေလငါး မုဆိုးများနှင့် တံငါသည်များ ကျက်စားရာနေရာဒေသတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့သည်။ (မြို့နယ်၏ (၇၅) ရာခိုင်နှုန်းမှာ ရေနက်လွင်း ဧရိယာနှင့် မြေခိုမဲ့ချိုင့်ဝှမ်းလွင်ပြင်များဖြစ်ပြီး မြစ်ချောင်း၊ အင်းအိုင် (၂၆) ခုရှိ(ခင်း)ကြောင့် မြစ်ချောင်းပေါများသော ဒေသဖြစ်သည်။ အနောက်တောင်ပိုင်းသို့ရာသီဥတုရှိပြီး စစ်တောင်းမြစ် နှင့် ပဲခူးမြစ်အကြားတည်ရှိသဖြင့် မိုးရာသီတွင် ရေလွှမ်းမိုးမှုသေးအန္တရာယ်နှင့် မကြာခဏ ကြုံတွေ့နေရလေ့ ရှိသည်။

(မြစ်ချောင်းများအတွင်း သဘာဝအလျောက်ရှိသော ငါးရိုင်းများကို ဖမ်းဆီးခြင်း၊ မြေသားရေလျှောင့်ကန်များဖြင့် သိုလှောင်ဖမ်းဆီးခြင်းများကို လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသည်။ သနပ္ပင် (မြို့နယ်)သည် မြေခိုမဲ့ဒေသဖြစ်ပြီး စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး နှင့် ရေလုပ်ငန်းများကို အဓိက အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်နေသော ဒေသတစ်ခုဖြစ်သည်။ (မြို့နယ်)အတွင်းရှိ မြစ်ချောင်းများ၊ ရေကန်များ နှင့် ရေပြင်ဒေသများကြောင့် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း နှင့် ငါးမွေးမြူရေး

လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရန် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ရှိနေသည်။

သနပ်ပွင့်မြို့နယ်ကျေးရွာများရှိ အိမ်ထောင်စုအများစုသည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို အဓိကလုပ်ကိုင်ကြသော်လည်း ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းကို ဒုတိယဝင်ငွေအရင်းအမြစ် အဖြစ်လည်းကောင်း၊ အချို့အိမ်ထောင်စုများတွင် အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းအဖြစ်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်နေကြသည်။ သို့သော် ငါးအရင်းအမြစ် လျော့နည်းလာခြင်း၊ ငါးဖမ်းကိရိယာ နှင့် အရင်းအနှီး မလုံလောက်ခြင်း၊ ဈေးကွက် နှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး အခက်အခဲများ၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု နှင့် ရေကြီးရေလျှံမှု များကြောင့် ဒေသခံများ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အခြေအနေများမှာ တည်ငြိမ်မှုမရှိနေသည်ကို တွေ့ရသည်။

ထို့ကြောင့် သနပ်ပွင့်မြို့နယ်ရှိ ခလပ်စုကျေးရွာ၊ ဝှောင်ကားယားကျေးရွာ၊ ကုက္ကိုကျေးရွာ နှင့် ရွှေအိုးကျေးရွာများတွင် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း နှင့် လူမှုဘဝ (Livelihood) အခြေအနေများကို လေ့လာသိရှိရန် သုတေသနမေးမြန်းမှုများ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

၂။ အနစ်ချုပ်

သနပွင်(မြို့နယ်သည် မြန်မာနိုင်ငံဒေသကံပိုင်း
 ရေလုပ်ငန်းအဓိကလုပ်ကိုင်ရာ ဒေသတစ်ခုဖြစ်ပြီး၊ ခလပ်စု၊
 ညောင်ကားယား၊ ကွင်းလျားရှည်၊ ကုလားချောင်း(ကြီး၊ ကုက္ကိုလ်နှင့်
 ရွှေအိုး ဝသည့် ကျေးရွာများမှာ ချောင်း၊
 ပင်လယ်ဝန်နိမိတ်တွင် တည်ရှိက ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းကို
 အဓိကထား၍ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအဖြစ်
 လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ယခုသုတေသနတွင် အဆိုပါကျေးရွာများမှ
 ဖြေဆိုသူစုစုပေါင်း (၁၀၉) ဦးကို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း နှင့်
 လူမှုဘဝ (Livelihood) ဆိုင်ရာ သုတေသနမေးခွန်းများဖြင့်
 မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။

အဓိကဖမ်းဆီးရမိသော ငါးများမှာ ငါးရံ၊ ငါးခူ နှင့်
 ကကတစ်တို့ဖြစ်သည်။ ဒေသခံအမျိုးသားအများစုသည်
 ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းကို အ(ဦးလုပ်ငန်းများ (၃၀မာ- စိုက်ပျိုးရေး၊
 မွေးမြူရေး) နှင့် တွဲဖက်လုပ်ကိုင်ကြသည်။
 စစ်တောင်း(မြစ်ကြောင်း တိမ်ကေလ(ခင်းကြောင့်
 မြစ်ရေမြင့်တက်(ခင်း နှင့် ရေလွှမ်းမိုး(ခင်းများကို ပိုမို
 ကြုံတွေ့နေရသည်။

ဖြေဆိုသူများအနက် အသက် (၃၁-၅၀) နှစ်အရွယ်
 အမျိုးသား (၄၀)ဦးမှာ အများစုပါဝင်ကြပြီး ကျန် (၂၃) ဦးမှာ

အမျိုးသမီးများဖြစ်ကြသည်။ ပညာအရည်အချင်းနှင့် ပတ်သက်၍ စာရင်းကောက်ယူရာတွင်လည်း မူလတန်းအဆင့်မှာ အများဆုံးဖြစ်ပြီး ငါးဖမ်းလုပ်သက် (၁၀) နှစ်အထက်ရှိသူများ ဖြစ်ကြသည်။ အချိန်ပိုင်း ငါးဖမ်းခြင်းကို အများဆုံးလုပ်ကိုင်ကြပြီး ပိုက်၊ ဆူး နှင့် ဂေါ် ခသည့် ငါးဖမ်းကိရိယာများကို အများဆုံးအသုံးပြုကြသည်။ အများဆုံးဖမ်းဆီးရရှိသော ငါးမျိုးစိတ်စုစုပေါင်း (၅) မျိုး နှင့် ယခင်ကဖမ်းမိပြီး ယခုရှားပါးသွားသော ငါးမျိုးစိတ်စုစုပေါင်း (၆) မျိုးရှိကြောင်း ဖြေဆိုခဲ့ကြသည်။

ရေလုပ်ငန်းအပြင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး နှင့် အခြားလုပ်ငန်းများကိုပါ ပေါင်းစပ်လုပ်ကိုင်ကြပြီး တစ်ရက်ဝင်ငွေမှာ အမျိုးသားရော အမျိုးသမီးပါ ကျပ် (၁၀,၀၀၀ - ၃၀,၀၀၀) အထိ အများစုရှိကြသည်။ သို့သော် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၊ ဈေးကွက်အခက်အခဲ၊ လောင်စာဆီဈေးနှုန်းမြင့်တက်မှုစသည့် စိန်ခေါ်မှုများ ရင်ဆိုင်နေကြရပြီး လိုင်စင် နှင့် ဈေးငွေရရှိမှု အခက်အခဲများလည်း ရှိနေသည်။

ကောက်ယူရရှိထားသော အချက်အလက်များအရ သနပ္ပင်မြို့နယ်ရှိ ကျေးရွာ (၆) ရွာ၏ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း နှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အခြေအနေသည် ရေရှည်တည်တံ့ရေး နှင့် အမျိုးသမီးပါဝင်မှု မြှင့်တင်ရေး အတွက် အရေးတကြီး လိုအပ်ချက်များ ရှိနေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

၃။ ရည်ရွယ်ချက်

၃.၁။ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပုံ (အချိန်ပြုသ့်/ အချိန်ပိုင်း၊ ငါးဖမ်းရာသီ၊ ငါးဖမ်းဆီးရာနေရာ၊ ငါးဖမ်းကရိယာအမျိုးအစား၊ ငါးဖမ်းလုပ်သက်၊ လှေ/ ပိုက်ပိုင်ဆိုင်မှု) နှင့် ငါးမျိုးစုံ(ပြောင်းလဲမှု (ပျောက်ကွယ်သွားသော ငါး နှင့် အသစ်ဖမ်းစီးရရှိသော ငါး) ကို ဖော်ထုတ်ရန်။

၃.၂။ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း နှင့် အခြား အလုပ်အကိုင်ပေါင်းစပ်မှု (ရေ နှင့် စိုက်ပျိုးရေး၊ ရေ နှင့် မွေးမြူရေး၊ ရေသီးသန့်)၊ တစ်ရက်ဝင်ငွေ၊ တန်ဖိုး(မြင့်ထုတ်ကုန် (ငါးပိ၊ ငါးခြောက် စသည်) ထုတ်လုပ်မှုနှင့် အရင်းအနှီး လိုအပ်ချက်ကို ခွဲခြမ်း စိတ်ဖြာရန်။

၃.၃။ ရေလုပ်ငန်းတွင်ရင်ဆိုင်နေရသော အဓိကစိန်ခေါ်မှုများ (ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၊ လောင်စာဆီ ဈေးနှုန်း၊ ဈေးကွက်အခက်အခဲ၊ လိုင်စင်၊ ဈေးငွေ)ကို ဖော်ထုတ်ပြီး အဆိုပါ စိန်ခေါ်မှုများက ငါးဖမ်း လုပ်ငန်းအပေါ် သက်ရောက်မှု ကွဲပြားချက်ကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာရန်။

၃.၄။ ရလဒ်များအပေါ် အခြေခံ၍ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း ရေရှည်တည်တံ့ရေး၊ အမျိုးသမီး အခွင့်အလမ်း (မြှင့်တင်ရေး နှင့် ဒေသန္တရ မူဝါဒများကိုအကြံပြုရန်။

Source - CAIT

Source - CAIT

၄။ အချက်အလက်များ၊ ဂေဟစနစ်နှင့် နည်းစနစ်များ

သနပ္ပင်၊ မြို့နယ်ရှိ ရေလုပ်သားများ၏ လူမှုစီးပွား အခြေအနေ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စားနပ်ရိက္ခာ ဖူလုံမှုကို နားလည်ရန်ရည်ရွယ်၍ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ လေ့လာမှုအတွက် အချက်အလက်များ၊ ဂေဟစနစ်နှင့် နည်းစနစ်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

၄.၁။ အချက်အလက်ဂေဟစနစ်အတွက် အဓိကအားဖြင့် လူမှုစစ်တမ်း (Social Survey) ဂေဟစနစ်(အခြေအနေ)ဖြင့် ရရှိခဲ့ပါသည်။ မြေအိမ် (၁၀၉) ဦးအား တိုက်ရိုက် မေးမြန်းခြင်း (Face-to-face inter views) ဖြင့် အချက်အလက်များ ရယူခဲ့သည်။

၄.၂။ အချက်အလက်ဂေဟစနစ်အတွက် အသုံးပြုခဲ့သော ကိရိယာ (Data Collection Instrument) သည် မိုဘိုင်းလ်ဖုန်း Application ဖြစ်ပြီး မေးခွန်းပုံစံ (Questionnaire) စနစ်သုံးသွင်း၍ ဂေဟစနစ်အဖြစ် (ဥပမာ- ကျား/မ ခွဲခြားမှု၊ အသက်အပိုင်းအခြား၊ ပညာရေးအဆင့်၊ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်မှု ရှိ/မရှိ၊ လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ပုံ (အချိန်ပိုင်း/ အချိန်ပြည့်)၊ ငါးဖမ်းဆီးရာနေရာများ၊ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ငါးဖမ်းခွင့်ရှိ/မရှိ၊ လုပ်သက်၊ တစ်ရက်ဝင်ငွေ၊ အလုပ်ချိန်၊

ချေးငွေရယူ(ခင်းရှိ/မရှိ၊ ချေးငွေအမျိုးအစား နှင့် အတိုးနှုန်း၊
 ချေးငွေအရင်းအမြစ်များ၊ တန်ဖိုး(မြင့်ထုတ်ကုန်ရှိ/မရှိ၊ တန်ဖိုး(မြင့်
 ထုတ်ကုန်အမျိုးအစားများ (ငါးပိ၊ ငါးခြောက်၊ ငါးပိရည်ကျို၊
 ငံ(ဟရည်၊ ချေးကွက်ဆိုင်ရာအခက်အခဲများ (ငါးချေးတည်ငြိမ်မှု၊
 ဝယ်လိုအား၊ ပို့ဆောင်ရေး၊ လောင်စာဆီချေးနှုန်း၊
 ရာသီဥတုပြောင်းလဲ(ခင်း၊ လိုင်စင်ကြေး(မြင့်တက်မှု၊ အရင်းအနှီး
 မလုံလောက်မှု၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အားနည်းချက်များ၊
 ရေလုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်သော သင်တန်းများ လိုအပ်မှု
 စသည်အချက်များ)။

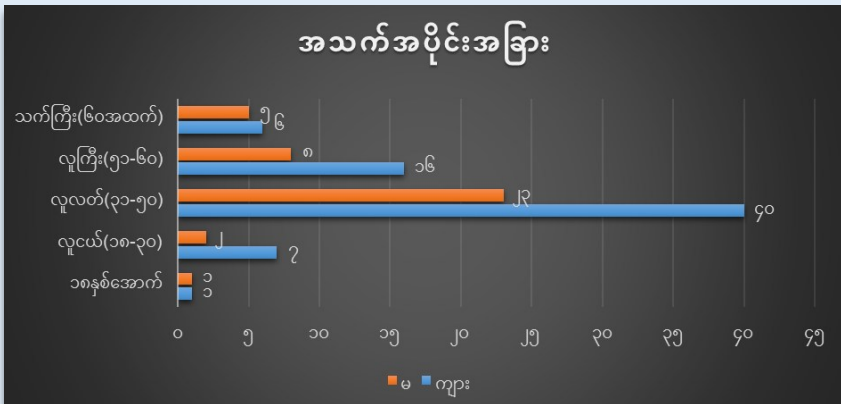

၅။ စုဆောင်းရရှိသော အချက်အလက်များကို ပမာဏအခြေခံ
 ဆန်းစစ်မှု (Quantitative Analysis)
 နည်းလမ်းကို အသုံးပြုခဲ့သည်။ ဂရပ်များ၊ ဇယားများဖြင့်
 ဖော်ပြထားသော ရာခိုင်နှုန်း နှင့် အရေအတွက်များသည်
 အချက်အလက်များကို နားလည်ရလွယ်ကူစေရန်
 အဓိကရှာဖွေတွေ့ရှိချက်များကို စီးမောင်းထိုးပြရန်အတွက်
 အသုံးပြုထား(ခင်းဖြစ်သည်။ သနပ်ပွင့်(မြို့နယ်ရှိ
 ရေလုပ်သားများ၏ ရှင်သန်ရပ်တည်မှုဆိုင်ရာ
 အခြေအနေများကို ဘက်ပေါင်းစုံမှ ပုံဖော်ပေးနိုင်ခဲ့ပြီး
 ၎င်းတို့ကြုံတွေ့နေရသော စိန်ခေါ်မှုများ နှင့်
 လိုအပ်ချက်များကို ရှင်းလင်းစွာဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့သည်။

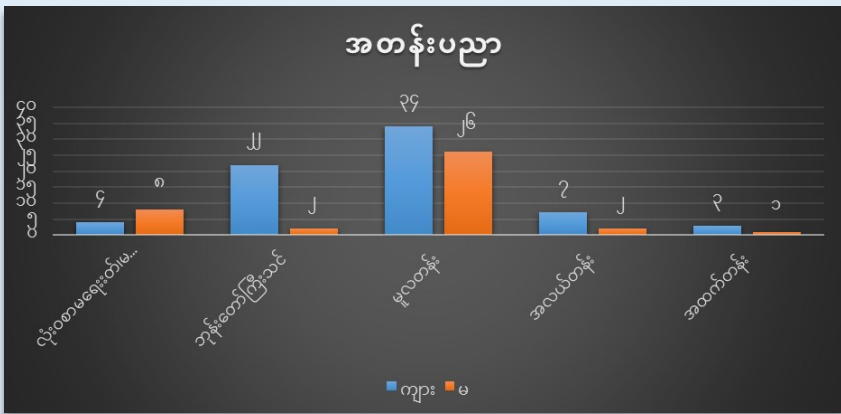
၅။ တွေ့ရှိချက်များ

(၅.၁) ဖြေဆိုသူများ၏ အသက်အပိုင်း အခြား နှင့် နောက်ခံအချက်အလက်

ခုစုပေါင်းဖြေဆိုသူ (၁၀၉) ဦး (အမျိုးသား ၇၀ ဦး၊ အမျိုးသမီး ၃၉ ဦး) ရှိသည်အနက် အသက် (၃၁-၅၀) နှစ်မှာ (၆၃) ဦး ၊ (၅၇.၈) ရာခိုင်နှုန်းမှာ အများစုဖြစ်ကြသည် (ပုံ- ၁)။

ပုံ (၁) ဖြေဆိုသူများ၏ အသက်အပိုင်းအခြား

ပညာအရည်အချင်းတွင် မူလတန်းအဆင့်မှာ (၆၀) ဦး၊ (၅၅) ရာခိုင်နှုန်းနှင့် လုံးဝ စာမေးပွဲတံဆိပ်/မဖတ်တတ်သူ (၁၂) ဦး၊ (၁၁) ရာခိုင်နှုန်းတို့ ပါဝင်နေသည် (ပုံ- ၂)။

ပုံ (၂) ဖြေဆိုသူများ၏ ပညာအရည်အချင်း

(ပြည်တွင်း/ပညာ သွားရောက်အလုပ်လုပ်ကိုင်သူ မရှိသူ (၅၉) ဦး၊ (၅၅) ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပြီး အလုပ်လုပ်ကိုင်သူမှာ (၄၉) ဦး၊ (၄၅) ရာခိုင်နှုန်းရှိနေသည်။ လူသားအရင်းအမြစ် အနေဖြင့် လူလတ်ပိုင်းများပြားနေသော်လည်း လူငယ်များပါဝင်လုပ်ကိုင်မှု အားနည်းနေခြင်းက အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း မတည်ငြိမ်မှုကို ပိုမိုဆိုးရွားစေပါသည် (ပုံ- ၃)။

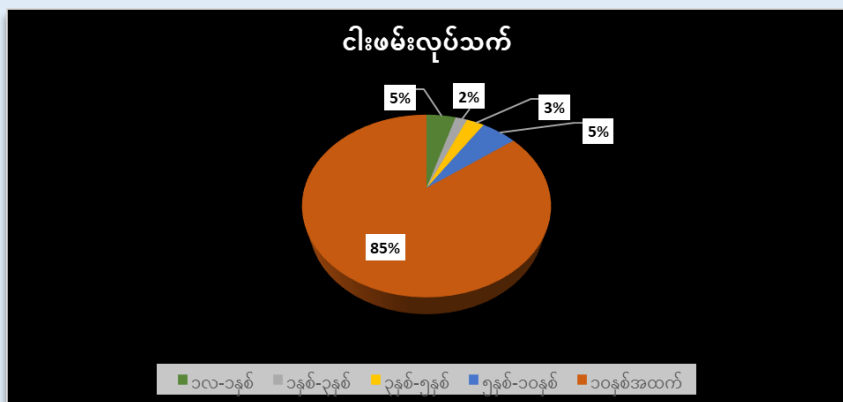
ပုံ (၃) ဖြေဆိုသူများ၏အသားစုအတွင်း ပြည်တွင်း/ ပြည်ပသို့ သွားရောက်အလုပ်လုပ်ကိုင်မှု

ပညာတတ်မြောက်ခြင်း နည်းပါးမှုကြောင့် အလုပ်အကိုင်မျိုးစုံ ပြောင်းလဲ လုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်း နည်းပါးသွားသည်။ အမျိုးသမီးများတွင် စာမေးပွဲ/မဖတ်တတ်ခြင်း၊ ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေး နှင့် မူလတန်းအထိ တက်ရောက်မှုမရှိခြင်းကြောင့် ဒေသတွင်း တန်ဖိုးမြင့်ထုတ်လုပ် လုပ်ငန်း ချဲ့ထွင်နိုင်စွမ်းကို ပိုမိုအားနည်းစေသည်။

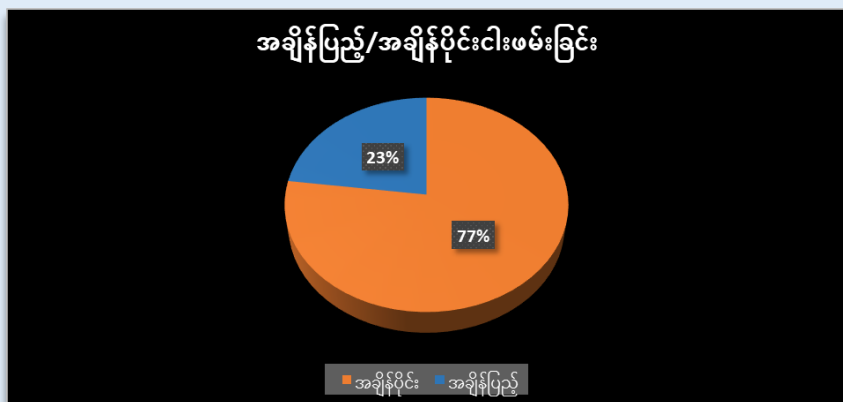
(၅.၂) ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်မှု အခြေအနေ

ပုံ (၄) တစ်နှစ်ပတ်လုံးငါးဖမ်းခွင့် ရှိ/ မရှိ

ပုံ (၅) ငါးဖမ်းလုပ်သက်

ပုံ (၆) ငါးဖမ်းဆီးသည့်အချိန်

အချိန်ပိုင်း ငါးဖမ်းဆီးသူ အများဆုံး (၈၄) ဦး၊ (၇၇) ဂျာဒီနွန်း၊ အချိန်ပြည့် ငါးဖမ်းဆီးသူ (၂၅) ဦး၊ (၂၃) ဂျာဒီနွန်းရှိပြီး ငါးဖမ်းလုပ်သက် (၁၀) နှစ်အထက် (၅၉) ဦး၊ (၅၄) ဂျာဒီနွန်း ရှိနေသည် (ပုံ- ၅/၆)။

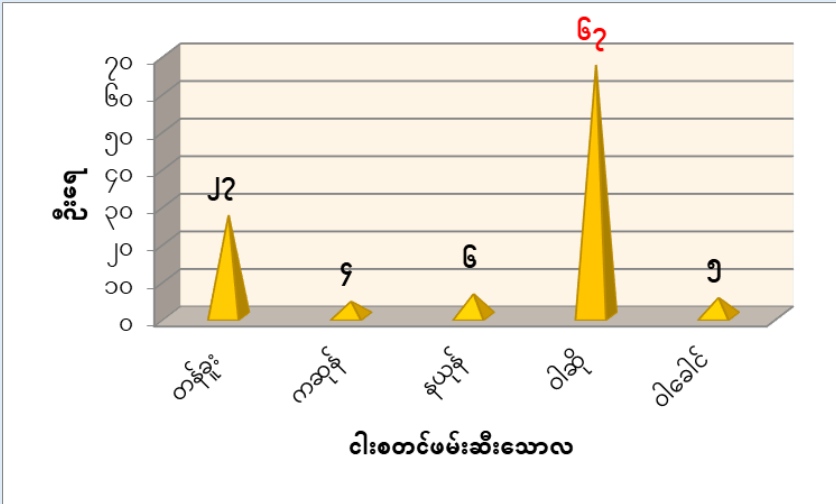
အသုံးပြုသည့် ငါးဖမ်းကိရိယာများမှာ ပိုက်၊ ဆူး၊ ဂေါ် တို့ဖြစ်ပြီး အဓိက တစ်မျိုး မှ သုံးမျိုးအထိ အသုံးပြုကြသည်။ ငါးဖမ်းကိရိယာများအနက် ပိုက်၊ ဆူး ပိုင်ဆိုင်မှုရှိသူ (၇၀) ဦး၊ (၆၅) ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်။ ငါးဖမ်းရာသီ ဝါဆို (ဇူလိုင်လ) မှ နယုန် (မေလ) အထိ ငါးဖမ်းဆီးသူ (၇၈) ဦး၊ (၇၂) ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး ထိုသို့ အချိန်ပိုင်း ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း ရှိနေခြင်းကြောင့် ဝင်ငွေမတည်ငြိမ်မှုကို ဖြစ်စေကာ ဝင်ငွေနည်းပါးမှုကို ပြင်းထန်လာစေပါသည်။

ဖြေဆိုသူရေလုပ်သားများအနက် (၈၅) ဦးမှာ ကကတစ်ကို အများဆုံးဖမ်းဆီးရမိသည်ဟု ဖြေဆိုကြပြီး ငါးရုံကို ဒုတိယအများဆုံး ဖမ်းဆီးရမိသည်ဟု ဖြေဆိုသူ (၇၇) ဦးရှိသည်။ ထို့အပြင် ငါးဘတ်နှင့် ငါးဗျက်ကို ဖမ်းဆီးရမိသူ (၃၄) ဦး၊ ငါးပြေမကို ဖမ်းဆီးရမိသူ (၃၂) ဦး နှင့် ငါးရင်ရိုင်းကို ဖမ်းဆီးရမိသူ (၂၇) ဦး စသည်ဖြင့် အသီးသီးဖြေဆိုခဲ့ကြသည်။

ယခင်ကဖမ်းမိခဲ့ပြီး ယခုရှားပါးသွားသော ငါးမျိုးစိတ် ရှိ/မရှိ မေးမြန်းရာ ငါးသလောက် နှင့် ငါးပုဂ္ဂိုလ်များ ရှားပါးသွားသည်ဟု ဖြေဆိုခဲ့သော်လည်း ဖမ်းဆီးရမိသည့်ရေလုပ်သားမရှိပေ။ ရှားပါးသွားသော ငါးမျိုးစိတ်တွင် ကပ်ဘီလူးကို ဖမ်းမိသူ (၁၅) ဦး၊ ငါးကျည်းကို ဖမ်းမိသူ (၂) ဦး နှင့် ငါးတန်ကိုဖမ်းမိသူ (၁) ရှိကြသည်။ ကျူးကျော်ငါးမျိုးစိတ် တစ်မျိုးဖြစ်သည့် ငါးစုပ်ခွက် (ဒေသအပေါ် ငါးကျောက်ဖား) ကိုလည်း ဖမ်းဆီးရမိနေ ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၅.၃) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ရာသီဥတုအပေါ် စိုစိုနေမှု

စစ်တမ်းကောက်ယူချက်အရ (၆) လ ငါးမမ်းပြီး (၆) လ နားသောရေလုပ်သားဦးရေမှာ အများဆုံးဖြစ်ပြီး ပင်လယ်ဝံ နှင့် ချောင်းထဲတွင် ငါးမမ်းသူ (၁၈) ဦး၊ ချောင်းထဲတွင်မမ်းသူ (၁၂) ဦး နှင့် ပင်လယ်ဝံတွင်မမ်းသူ (၂) ဦး စုစုပေါင်း (၃၂) ဦး ရှိပါသည်။

ဒုတိယအများဆုံးရေလုပ်သားဦးရေမှာ (၄) လ မမ်း (၈) လ နားသော အုပ်စုဖြစ်ပြီး ချောင်းထဲတွင် မမ်းသူမှာ (၁၄) ဦး၊ ပင်လယ်ဝံတွင်မမ်းသူ (၉) ဦး၊ ပင်လယ်ဝံ နှင့် ချောင်းထဲတွင်မမ်းသူ (၄) ဦး၊ ချောင်း နှင့် အင်းတွင်မမ်းသူ (၁) ဦး စုစုပေါင်း (၂၈) ဦး ရှိပါသည်။

တတိယအများဆုံးဦးရေမှာ နေမကောင်းဖြစ်ချိန်မှလွဲ၍ တစ်နှစ်ပတ်လုံးငါးမမ်းသူ (၂၁) ဦးရှိပြီး ၎င်းတို့အနက် ပင်လယ်ဝံတွင်မမ်းသူ (၁၃) ဦး၊ ချောင်းထဲတွင်မမ်းသူ (၃) ဦး နှင့် ပင်လယ်ဝံ နှင့် ချောင်းထဲတွင်မမ်းသူ (၅) ဦး ရှိကြသည်။

သနပွင်(မြို့နယ်တွင် ရေလုပ်ငန်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနေသော ကျေးရွာ (၆) ရွာရှိ ရေလုပ်သားများသည် ငါးမမ်းဆီးသော ကာလများ မတူညီကြပေ။ တန်ခူးလတွင် စတင်မမ်းဆီးသူ (၂၇) ဦး၊ ကဆုန်လ တွင် (၄) ဦး၊ နယုန်လတွင် (၆) ဦး၊ ဝါဆိုလတွင် (၆၇) ဦး နှင့် ဝါခေါင်လတွင် (၅) ဦး စသည်ဖြင့် မမ်းဆီးလုပ်ကိုင်ကြသည်။ ဝါဆိုလတွင် ချောင်းများအတွင်း ရေများလာပြီး ငါးပိုမိုရရှိသည့် အတွက် စတင်မမ်းဆီးသူ များပြားလာရခြင်း ဖြစ်ပါသည် (ပုံ- ၇)။

ပုံ (၇) မြေအိုသူဦးရေအလိုက် ငါးစတင်မမ်းဆီးသောကာလကွဲပြားပုံ

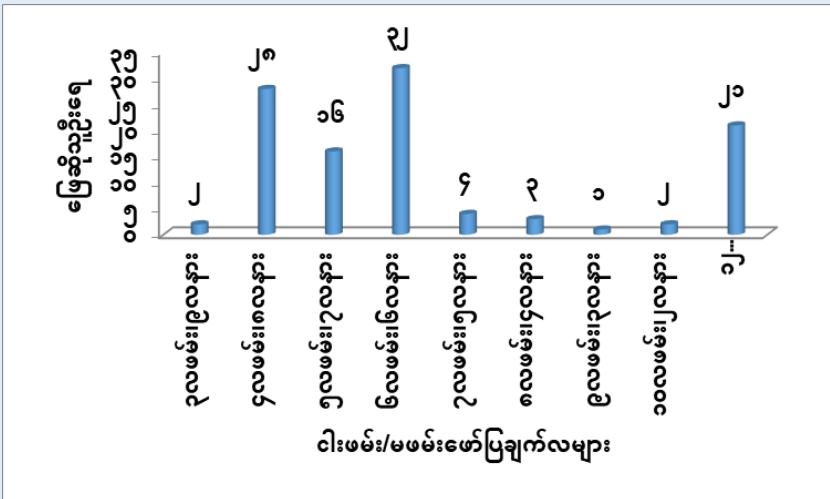
ဖြေဆိုသူရေလုပ်သားများအနက်မှ ရေလုပ်သား (၆၇) ဦး၊ (၆၁) ရာခိုင်နှုန်းသည် ဝါဆိုလ (ရှုလိုင်လ) တွင် ငါးလုပ်ငန်းကို စတင်ကြေငြာခြင်းမှာ ဒေသ၏ ရေအရင်းအမြစ် စီးဆင်းမှုအပေါ် အလုံးစုံ စီစဉ်နေကြခြင်းကို ပြသနေပြီး မြစ်၊ ချောင်းများအတွင်း ရေဝင်ရောက်မှု နှင့် ငါးသယ်ရာတပေါများမှုသည် မိုးရာသီအပေါ် မူတည်နေသဖြင့် ၎င်းတို့၏ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းမှာ "ရာသီအလိုက် လုပ်ငန်း" သဘောမျိုး ဖြစ်နေသည်။

ဝါဆိုလတွင် ငါးဖမ်းဆီးသူအရေအတွက်မှာ များပြားနေခြင်းကြောင့် ကျန်ရှိသော နွေရာသီ နှင့် မိုးဦးကာလများတွင် ရေလုပ်သားများ အများစုအတွက် ပုံမှန်ဝင်ငွေလျော့နည်းနိုင်သည်ကို ညွှန်ပြနေပြီး ယင်းကာလများသည် မိသားစုစားဝတ်နေရေးအတွက် ဝင်ငွေအခက်အခဲ ရှိနိုင်ကြောင်း သုံးသပ်ရပါသည်။

တန်ခူးလတွင် ငါးစတင်ဖမ်းဆီးသူ (၂၇) ဦးရှိနေခြင်းမှာ အချို့သောရေလုပ်သားများသည် ရေနည်းချိန်တွင်လည်း ဖမ်းဆီး နိုင်သော နည်းစနစ် (သို့မဟုတ်) အခြားသောရေအရင်းအမြစ် (ဥပမာ - အင်း၊ အိုင်) များ ရှိနေခြင်းကြောင့် ဖြစ်နိုင်သည်။

ထိုအရာသည် တစ်ရွာ နှင့် တစ်ရွာ သို့မဟုတ် တစ်ဦး နှင့် တစ်ဦးအကြား အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ အခွင့်အလမ်းနှင့် ကိရိယာပိုင်ဆိုင်မှု မတူညီခြင်းကို ဖော်ပြနေသည်။ ဝါဆိုလကဲ့သို့ မြစ်ရေထဲချိန်ကို အဓိကအားထားနေကြခြင်းကြောင့် ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ပြီး မိုးနောက်ကျခြင်း သို့မဟုတ် ရေကြီးရေလျှံမှု လွန်ကဲခြင်းများဖြစ်ပေါ်ပါက ရေလုပ်သားများ၏ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းမှာ အလွန်ထိခိုက် လွယ်သော အခြေအနေတွင် ရှိနေသည်။

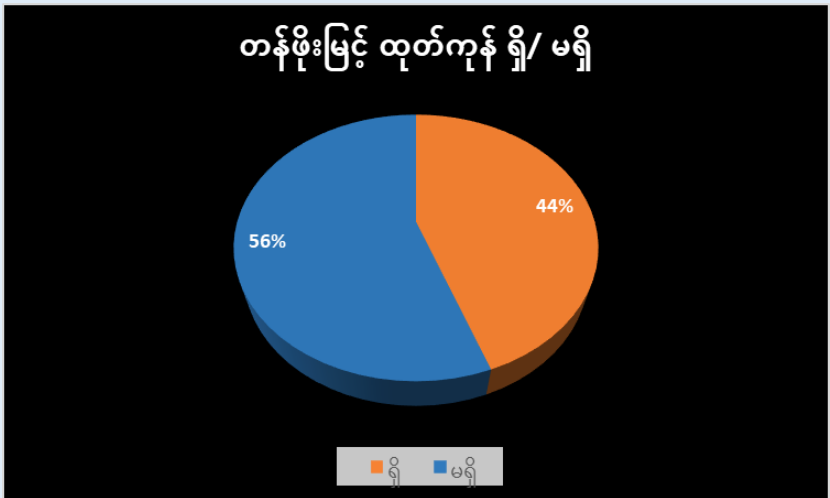

ပုံ (၈)။ ငါးဖမ်း/မဖမ်း/မဖမ်းသောလများအလိုက်
ပြေဆိုသူရေလုပ်သားဦးရေ

(၅) လဖမ်းပြီး (၇) လနားသော ရေလုပ်သားများမှာ စုစုပေါင်း (၁၆) ဦး ရှိပြီး ချောင်းထဲတွင် ငါးဖမ်းဆီးသူ (၁၂) ဦး၊ ပင်လယ်ဝ နှင့် ချောင်းတွင် ဖမ်းသူ (၃) ဦး၊ ချောင်း နှင့် မြစ်ထဲတွင် ဖမ်းသူ (၁) ဦး ရှိကြသည်။

ထို့အပြင် (၇) လဖမ်း (၅) လနားသူ (၄) ဦး၊ (၈) လဖမ်းပြီး (၄) လနားသူ (၃) ဦး၊ (၃) လဖမ်း (၂) လနားသူ နှင့် (၁၀) လဖမ်း (၂) လနားသောသူ (၂) ဦးစီ နှင့် (၂) လဖမ်း (၃) လနားသော ရေလုပ်သား (၁) ဦး ရှိသည်ကိုလည်း မှတ်တမ်းတင်နိုင်ခဲ့ပါသည် (ပုံ- ၈)။

(၅.၃) တန်ဖိုးမြင့်ထုတ်ကုန် ထုတ်လုပ်မှု နှင့် အလုပ်အကိုင် ပေါင်းစပ်မှု

ပုံ (၉) တန်ဖိုးမြင့်ထုတ်ကုန်ထုတ်လုပ်ခြင်း
ရှိ/ မရှိ

ငါးပိ၊ ငါးခြောက်၊ ငါးပိရည် စသည့် တန်ဖိုးမြင့်ထုတ်ကုန် ထုတ်လုပ်သူ (၄၈) ဦး၊ (၄၄) ရာခိုင်နှုန်း နှင့် တန်ဖိုးမြင့် ထုတ်ကုန်လုပ်ကိုင်ခြင်းမရှိသူ (၆၀) ဦး၊ (၅၆) ရာခိုင်နှုန်းအထိ ရှိနေသည် (ပုံ- ၉)။

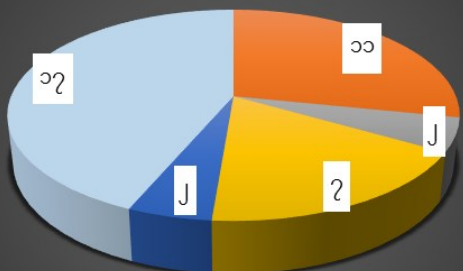
အမျိုးသား အလုပ်အကိုင်

■ ရေ နှင့် အခြား ■ ရေ နှင့် စိုက်ပျိုးရေး ■ ရေ နှင့် မွေးမြူရေး ■ ရေသီးသန့်

ပုံ (၁၀) အမျိုးသားများအလုပ်အကိုင်

အမျိုးသမီး အလုပ်အကိုင်

■ ရေ နှင့် အခြား ■ ရေ နှင့် စိုက်ပျိုးရေး ■ ရေ နှင့် မွေးမြူရေး ■ ရေသီးသန့် ■ အိမ်မှုကိစ္စ

ပုံ (၁၁) အမျိုးသမီးများအလုပ်အကိုင်

အမျိုးသားရေလုပ်သားများသည် ရေ နှင့် စိုက်ပျိုးရေးတွဲလုပ်သူ (၂၅) ဦး၊ ရေ နှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်သူ (၁၂) ဦး၊ ရေသီးသန့်လုပ်ကိုင်သူ (၇) ဦးရှိပြီး အမျိုးသမီးရေလုပ်သားများသည် ရေ နှင့် အခြားအလုပ်လုပ်ကိုင်သူ (၁၁) ဦး၊ ရေ နှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်သူ (၇) ဦး နှင့် အိမ်မှုကိစ္စသီးသန့်လုပ်ကိုင်သူ (၁၇) ဦး ရှိကြသည် (ပုံ-၁၀/၁၁)။

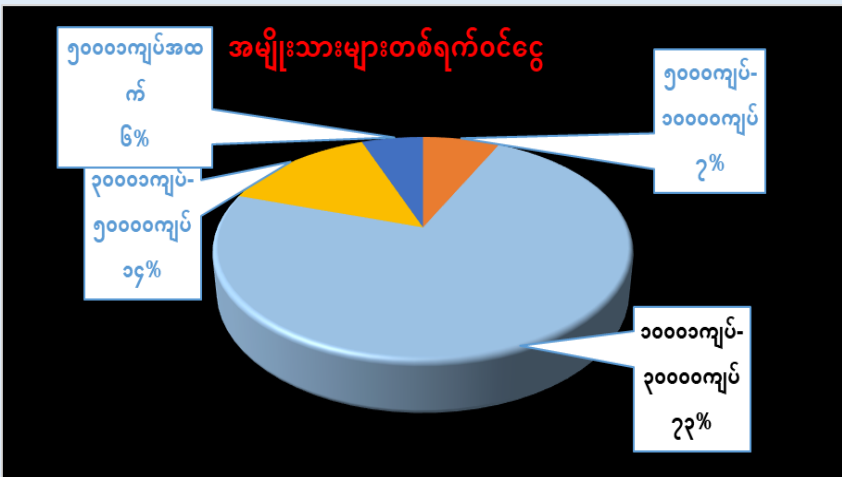
ရေလုပ်ငန်းကို အဓိကထားအားကိုးနေသော်လည်း တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရာသီဥတုတည်ငြိမ်သောကြောင့် ဝင်ငွေတည်ငြိမ်မှုများစွာ ရှိနေသည်။ မြေထဲသို့အမျိုးသားရေလုပ်သား (၂၅) ဦးသည် ရေ နှင့် စိုက်ပျိုးရေးကို တွဲပက်လုပ်ကိုင်ကြခြင်းမှာ ရာသီအလိုက် ဝင်ငွေကို ထိန်းညှိရန် ကြိုးစားသည့် နည်းလမ်းဖြစ်သည်။

ရေလုပ်ငန်းသီးသန့်လုပ်ကိုင်သူ (၇) ဦးမှာ ငါးရှားပါးချိန် သို့မဟုတ် ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ချိန်တွင် အထိခိုက်လွယ်ဆုံး အုပ်စုဖြစ်သည်။ ထိုအုပ်စုဝင်များအတွက် နောက်ထပ်ဝင်ငွေရလမ်းကြောင်းများ အရေးတကြီး လိုအပ်နေသည်။

အမျိုးသားအများစုက ရေလုပ်ငန်းတစ်ခုတည်းကို အားကိုးနေကြရပြီး အမျိုးသမီးများမှာ ရေလုပ်ငန်း နှင့် အိမ်မှုကိစ္စများကိုပါ ပေါင်းစပ်လုပ်ကိုင်ရသဖြင့် ၎င်းတို့၏ စားဝတ်နေရေးမှာ ပိုမိုခက်ခဲ လာကြသည်။ ရလဒ်အနေဖြင့် မိသားစုအသက်မွေးဝမ်းကျောင်း တည်ငြိမ်မှု အားနည်းနေသည်။

(၅.၄) အဓိကဝင်ငွေအုပ်စု၊ ဝင်ငွေနည်းပါးသူများ နှင့် အမြင့်ဆုံး ရရှိသူများအခြေအနေ

ပုံ (၁၂) အမျိုးသားများတစ်ရက်ဝင်ငွေ

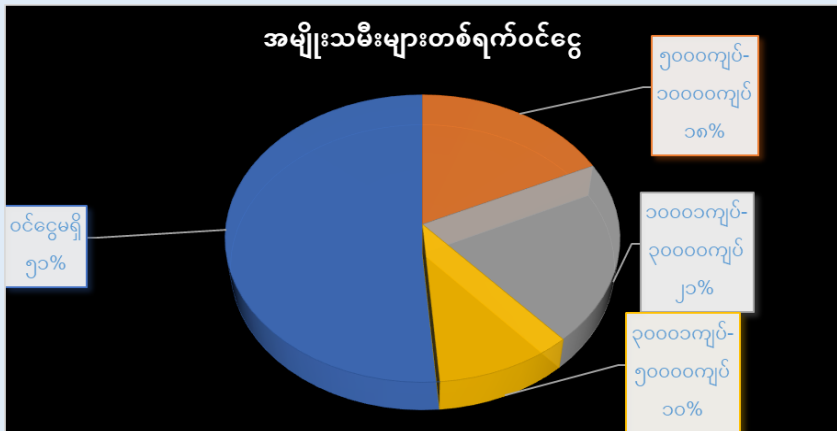
အမျိုးသားရေလုပ်သားအများစု (၃၅) ဦး၊ (၇၃) ရာခိုင်နှုန်းသည် တစ်ရက်လျှင် ကျပ် (၁၀,၀၀၀) မှ (၃၀,၀၀၀) ကြား ရရှိကြသည် (ပုံ-၁၂) ။

ထိုပမာဏသည် လက်ရှိကုန်ချေးနှုန်း နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက အခြေခံစားဝတ်နေရေးအတွက် လုံလောက်မှုမရှိသလို ကျန်းမာရေးအတွက် သုံးစွဲနိုင်ရန် လုံးဝမရှိနေသည့်ကို တွေ့ရှိရသည့် အပြင် စုဆောင်းနိုင်သော အခြေအနေ မဟုတ်သည်ကိုလည်း တွေ့ရှိရသည်။

တစ်ရက်လျှင် ကျပ် (၁၀,၀၀၀) အောက်သာ ရရှိသူ (၃) ဦးရှိပြီး ၎င်းတို့မှာ ကိုယ်ပိုင်ငါးပမ်းကိရိယာ မပြည့်စုံသူများ သို့မဟုတ် ငါးပမ်းထွက်နိုင်ခြင်း နည်းပါးသူများ ဖြစ်နိုင်ချေ ရှိပါသည်။ ကျပ် (၅,၀၀၀) အထက် ရရှိသူ (၄) ဦး၊ (၈) ရာခိုင်နှုန်းသာ ရှိနေသည်။ ၎င်းတို့မှာ ငါးပမ်းကိရိယာမျိုးစုံ ပိုင်ဆိုင်ကြပြီး ကောင်းမွန် သည့် ငါးပမ်းထွင်းထွင် ဖမ်းဆီးကြသူများ ဖြစ်နိုင်သည်။

အမျိုးသမီး တစ်ရက်ဝင်ငွေ

ပုံ (၁၃) အမျိုးသမီးများတစ်ရက်ဝင်ငွေ

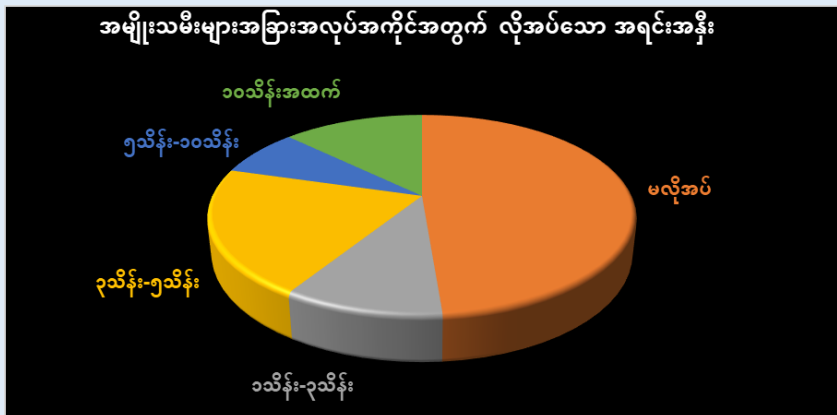
အမျိုးသမီးစုစုပေါင်း (၃၉)ဦးရှိသည့်အနက် (၂၀)ဦး၊ (၅၀) ရာခိုင်နှုန်းမှာ ကိုယ်ပိုင်ဝင်ငွေ လုံးဝမရှိသူများ ဖြစ်ကြသည် (ပုံ- ၁၃)။

အမျိုးသမီးတစ်ရက်ဝင်ငွေမှာ မိသားစု ဝင်ငွေအတွက် အမျိုးသားများအပေါ်တွင်သာ မှီခိုနေရခြင်း (သို့မဟုတ်) ဝင်ငွေမရရှိသော အိမ်မှုကိစ္စများတွင် အချိန်ကုန်ဆုံးနေရခြင်းတို့ကို ပြသနေသည်။ ထိုအရာသည် အမျိုးသမီးများ၏ ဘဝလုံခြုံမှု နှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်စွမ်းကို အားနည်းစေသည့် အဓိကအချက် ဖြစ်နေသည်။

ပုံ (၁၄) အမျိုးသားများအခြားအလုပ်အကိုင်အတွက် လိုအပ်သော အရင်းအနှီး

အမျိုးသမီးများ တစ်ရက်ဝင်ငွေ လုံးဝမရှိသူ (၂၀) ဦး၊ (၅၀) ရာခိုင်နှုန်း နှင့် ကျပ် (၁၀,၀၀၀) မှ (၃၀,၀၀၀) အကြား ရရှိသူ (၂၀) ရာခိုင်နှုန်းရှိနေပြီး အရင်းအနှီးလိုအပ်ချက် မေးမြန်းရာတွင် အမျိုးသားရေလျာထားသည့် အများဆုံး ကျပ် (၁၀) သိန်း အထက် နှင့် အမျိုးသမီးများ အရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်မှာ ကျပ် (၃) သိန်း မှ (၅) သိန်းအကြား အများဆုံး ဖြစ်နေသည် (ပုံ- ၁၄/၁၅)။

ပုံ (၁၅) အမျိုးသမီးများအခြားအလုပ်အကိုင်အတွက် လိုအပ်သော အရင်းအနှီး

ဝင်ငွေရှိသော အမျိုးသမီးများတွင်လည်း ကျပ် (၁၀,၀၀၀ - ၃၀,၀၀၀) ရရှိသူ (၈) ဦး နှင့် ကျပ် (၅,၀၀၀ - ၁၀,၀၀၀) ရရှိသူ (၇) ဦးမှာ အများဆုံးဖြစ်နေသည်။ အမျိုးသားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက အမျိုးသား (၅၁) ဦးသည် ကျပ် (၁၀၀၀၀ - ၃၀၀၀၀) (ငားတွင်ရှိသော်လည်း အမျိုးသမီးမှာ (၈) ဦးသာ ရှိနေပါသည်။ ထိုအရာသည် ကျား/မအခြား ဝင်ငွေကွာဟချက် (Gender Pay Gap) (ကြီးမားနေသည်ကို ညွှန်ပြလျက်ရှိသည်။

ဖြေဆိုသူအမျိုးသမီးများအနက် အမျိုးသမီး (၁၇) ဦးသည် အိမ်မှုကိစ္စသီးသန့်လုပ်ကိုင်သူများဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့သည် ဝင်ငွေမဲ့အုပ်စုတွင် ပါဝင်နေဖွယ်ရှိသည်။ “ရေ နှင့် အခြားလုပ်ငန်း” တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူ (၁၁) ဦးမှာ ဝင်ငွေ အသင့်အတင့် (ကျပ် ၁၀,၀၀၀ - ၃၀,၀၀၀) ရရှိသူများ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ အမျိုးသမီး (၅၁) ရာခိုင်နှုန်းမှာ ဝင်ငွေမရှိ (ခွင်းကြောင့် မိသားစုအတွင်း အဓိကဝင်ငွေရှာဖွေသူဖြစ်သော အမျိုးသားများ၏ ကျန်းမာရေးထိခိုက်ခြင်း (သို့မဟုတ်) ငါးဖမ်းဆီးရုံမရသော ရာသီများတွင် စားဝတ်နေရေး အကျပ်အတည်းဖြစ်ရန် အလွန်နီးစပ်နေပါသည်။

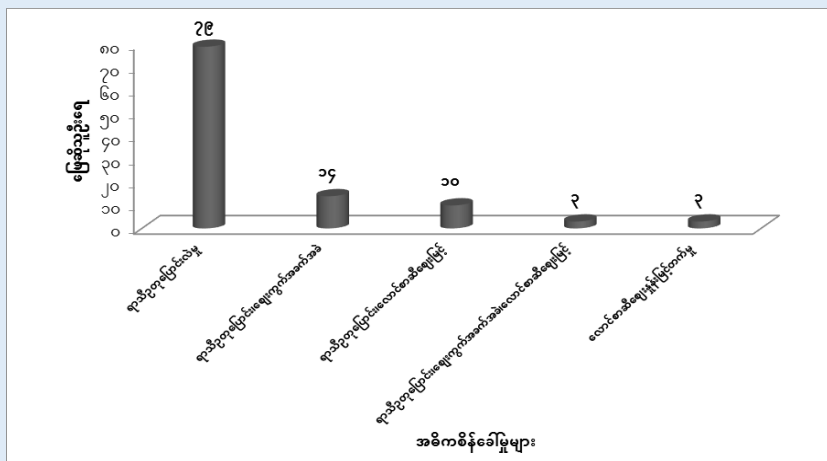

Source - AI

Source - CAIT

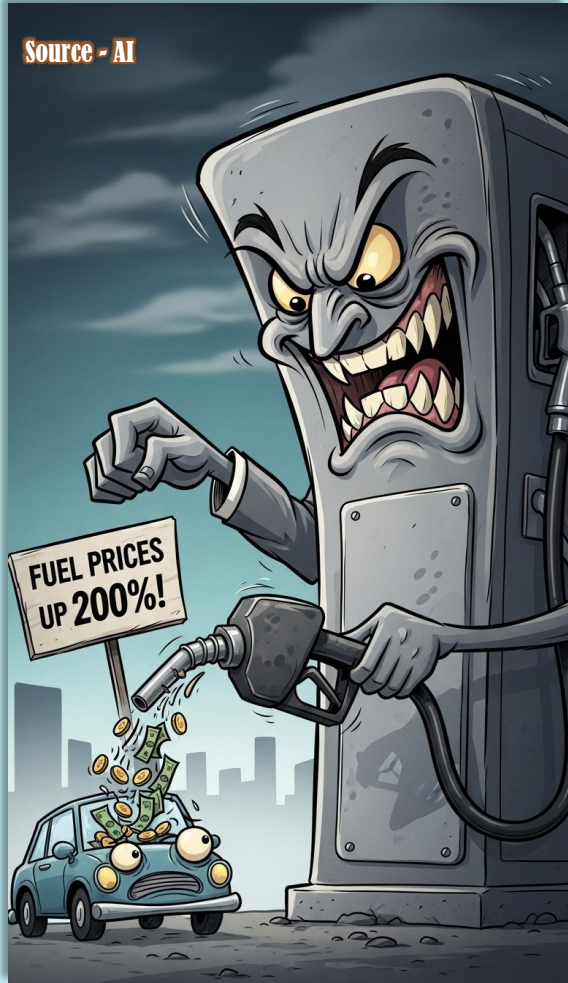
(၅.၅) ရင်ဆိုင်နေရသော အဓိက စိန်ခေါ်မှုများ

ပုံ (၁၆) ရေဒါ/ရေငန်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းများတွင် လက်ရှိရင်ဆိုင်နေရသော အဓိကစိန်ခေါ်မှုများ

ဖြေဆိုသူရေလုပ်သားများအနက် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း ဂျီသပ်ဟု သီးသန့်ဖြေဆိုသူ (၇၉) ဦး၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း နှင့် ဈေးကွက်အခက်အခဲဂျီသပ်ဟု ဖြေဆိုသူ (၁၄) ဦး၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း နှင့် လောင်စာအိမ်ပြင်နှုန်းမြင့်တက် သည်ဟု ဖြေဆိုသူ (၁၀) ဦး နှင့် လောင်စာအိမ်ပြင်နှုန်း မြင့်တက်ခြင်း/ အခက်အခဲဂျီသပ်ဟု သီးသန့်ဖြေဆိုသူ (၃) ဦး ဂျီဩဂျပ်။ အဆိုပါအခက်အခဲများကြောင့် အကျိုးသက်ရောက်မှု အနေဖြင့် ငါးဖမ်းအိမ်ပြင်မှုနည်းပါးသွားသည်ဟု ဖြေဆိုသူ (၇၀) ဦး ဂျီပါသည်။

ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းက ရေလုပ်ငန်း၏ အဓိက အရင်းအမြစ်ဖြစ်သော ငါးသယံဇာတကို တိုက်ရိုက်ပျက်စီးစေပြီး

ဒေသခံများအတွက် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး မတည်ငြိမ်မှု ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ လောင်အိချေးနွန်း မြင့်တက်ခြင်းကြောင့် ဂျန်ကျစရိတ် (ကြီးမြင့်မှုကလည်း အချိန်ပိုင်းငါးဖမ်းအီးသူများ (၇၈-၈၀ခိုင်နွန်း) ၏ နေ့စဉ်ဝင်ငွေ ကို တိုက်ရိုက်လျှော့ချပြီး ရေလုပ်ငန်းအသက်မွေးဝမ်းကျောင်း တည်ငြိမ်မှုကို ထိခိုက်စေပါသည်။

ချေးကွက်အခက်အခဲရှိနေခြင်းကြောင့် ငါးဖမ်းအီး ရရှိသော်လည်း ငွေကြေးစီးဆင်းမှု မရှိစေတော့ဘဲ ရေလုပ်ငန်း၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အဓိကရည်ရွယ်ချက် (ဝင်ငွေရရှိမှု) ကို ပျက်စီးစေပြီး ငါးသယ်အာတရားပါးမှုက ရေလုပ်ငန်း၏ အဓိကသဘာဝအရင်းအမြစ်ကို ပျက်စီးစေခြင်းဖြင့် ငါးဖမ်းလုပ်သက်ရှည်ကြာသူများ (၅၄ ခုခိုင်နွန်း) ပင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း မတည်ငြိမ်မှုကို ရင်ဆိုင်နေရသည်။

အမျိုးသမီးရေလုပ်သားအများစုက ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု ကို အဓိကစိန်ခေါ်မှုတစ်ခုဖြစ်သည်ဟု ဖြေဆိုခဲ့ကြပြီး ရေလုပ်ငန်း နှင့် အိမ်မှုကိစ္စပါ ပေါင်းစပ်လုပ်ကိုင်နေခြင်းမှာ ပိုမိုခက်ခဲကြောင်း ထပ်မံဖြေဆိုခဲ့ကြသည်။ အမျိုးသားများက လေထွက်ရာတွင် ခက်ခဲမှု နှင့် ကိရိယာပျက်စီးမှုကို ပိုမိုထောက်ပြကြသည်။

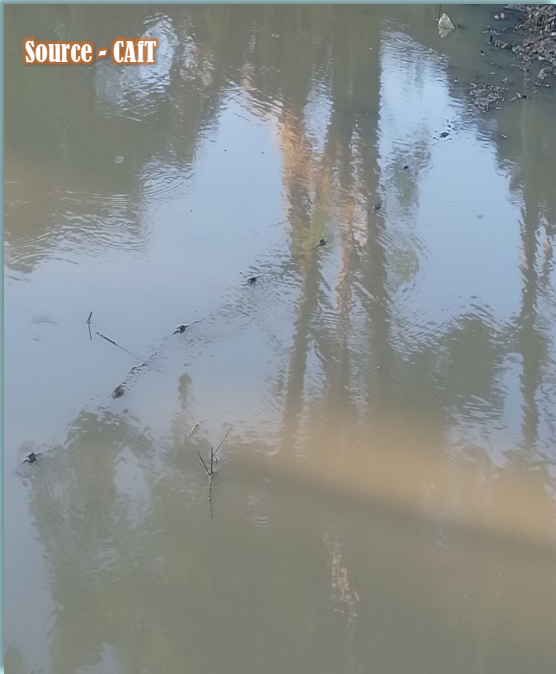

(၅.၆) ချေးငွေ၊ လိုင်စင် နှင့် အဖွဲ့အစည်းအိုင်ရာ အခြေအနေ

ဖြေဆိုသူရေလုပ်သားများအနက် ချေးငွေယူခဲ့သူ (၁၇) ဦး၊ (၁၅.၆) ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး အတိုးနှုန်းမှာ တစ်လလျှင် (၅-၁၀) ကျပ် ဖြစ်ကြသည်။ အများစုက (၆)၊ (၇)၊ (၈)၊ (၉)၊ (၁၀) ပုဂ္ဂလိကချေးငွေ (သို့မဟုတ်) ဆွေမျိုးချေးငွေတို့ကို ရယူကြပြီး ငါးဖမ်းလိုင်စင်မရှိသည့်အတွက် အမျိုးသားနာမည်ဖြင့်သာ ချေးငွေရရှိကြောင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါ အတိုးနှုန်း ကျပ် (၅-၁၀) သည် တရားဝင်ဘဏ်ချေးငွေနှုန်းထက် အဆများစွာ မြင့်မားပြီး ဝင်ငွေမတည်ငြိမ်သော ရေလုပ်သားများအတွက် အကြွေးသံသရာထဲတွင် ပိုမိုနစ်မြုပ်စေနိုင်ပါ သည်။

၆။ သုံးသပ်ချက်

သုတေသနအရ သနပွင်မြို့နယ်ရှိ ရေလုပ်သားများ၏ ဘဝရပ်တည်မှုသည် သဘာဝသယံဇာတ နှင့် ရာသီဥတုအခြေအနေပေါ်တွင် မူတည်နေပြီး “ရှင်သန်ရန် ရပ်တည်ရုံမျှသာရှိသော အဆင့်” တွင် ရှိနေကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ရေလုပ်သားတို့၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုလုံးကို ပြန်လည်သုံးသပ်ရလျှင် အဓိကအချက် (၃) ချက်ကို တွေ့ရှိရသည်။

(၆.၁) အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေခိုင်စားမှု

ရေလုပ်သားအများစုသည် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းကို စိုက်ပျိုးရေးနှင့် တွဲဖက်လုပ်ကိုင်(ခင်းဖြင့် ဝင်ငွေရလမ်းကို ခွဲဝေထားသော်လည်း တစ်ရက်ဝင်ငွေမှာ ကျပ် (၁၀,၀၀၀) မှ (၃၀,၀၀၀) (ဤတွင်သာ ရှိနေသဖြင့် စိသားစုစားဝတ်နေရေး နှင့် ၎င်းတို့၏ ဇာလေးများပညာရေးအတွက် ရေရှည်ခိုင်စားမှုကို အားနည်းနေပါသည်။ ပညာရေးနည်းပါးမှု (မူလတန်းအဆင့် ၅၅ ရာခိုင်နှုန်း) နှင့် အလုပ်လုပ်နိုင်ဆုံးအရွယ် (၃၁-၅၀ နှစ်) ပေါင်းစပ်မှုသည် နည်းပညာလက်ခံနိုင်စွမ်း နည်းပါးစေသည်။ ရေငန်ဝင်ရောက်မှု နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုက ငါးမျိုးစိတ်များကို ပျောက်ကွယ်မှုဖြစ်ပေါ်စေပြီး ရေလုပ်ငန်း၏ အဓိကအရင်းအမြစ်ကို ပျက်စီးစေသည်။ အထူးသဖြင့် အမျိုးသမီးရေးလုပ်သားထက်ဝက်ကျော်မှာ ကိုယ်ပိုင်ဝင်ငွေ မရှိ(ခင်းသည် စိသားစု၏ စီးပွားရေးခံနိုင်ရည်အား (Economic Resilience) ကို လျော့ကျစေသည့် အဓိကအချက်ဖြစ်သည်။

(၆.၂) နည်းပညာနှင့် တန်ဖိုး(မြှင့်ထုတ်လုပ်မှု

လက်ရှိတွင် ဗီဒိုးပလစ်နည်းစနစ် နှင့် ကိရိယာများကိုသာ အဓိကအားထားနေရပြီး ငါးဖမ်းဆီးသူများ၏ (၅၆) ရာခိုင်နှုန်း

ကျော်မှာ တန်ဖိုးမြင့်ထုတ်ကုန် (Value-added products) ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်း မရှိကြသေးပေ။ ထိုသို့ ရှိနေခြင်းကြောင့် ဖမ်းဆီးရရှိသော ငါးသယ်ရာတစ်ခုမှ ရသင့်ရထိုက်သော အကျိုးအမြတ်ကို အပြည့်အဝမရရှိသလို ငါးဖမ်းဆီးရရှိမှုပေါများချိန်တွင်လည်း ချွေးနိမ်ခံရခြင်း နှင့် လေလွင့်ဆုံးရှုံးခြင်းတို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်။

(၆.၃) အနာဂတ်မျှော်မှန်းချက်နှင့် လိုအပ်ချက်များ

ဒေသခံရေလုပ်သားများသည် ငါးခြောက်လုပ်ငန်း ကဲ့သို့သော တန်ဖိုးမြင့်နည်းပညာများကို သင်ယူလိုသည် စိတ်အားထက်သန်မှုရှိနေခြင်းမှာ အပြုသဘောဆောင်သော အချက်တစ်ချက်လည်းဖြစ်သည်။ သို့သော် လေ နှင့် ငါးဖမ်းကိရိယာမပြည့်စုံခြင်း၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရာတွင် ငွေကြေး အရင်းအနှီးနည်းပါးခြင်း၊ ချွေးလွှက်ချိတ်ဆက်မှု အားနည်းခြင်း စသည့် အချက်များရှိနေခြင်းမှာ ကြီးမားသော အတားအဆီးများ ဖြစ်ပေါ်နေလျက်ရှိသည်။

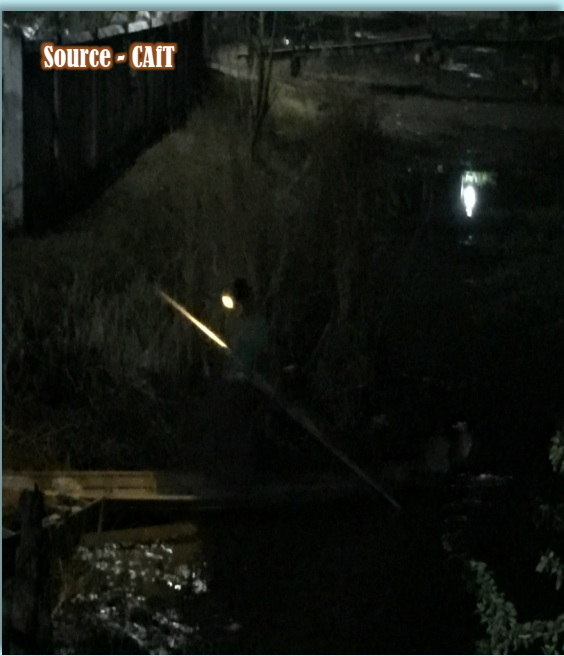
ကောက်ယူထားသည့် သုတေသနရလဒ်များအရ သနပွင် မြို့နယ်ရှိ ရေလုပ်ငန်းသည် အချိန်ပိုင်းလုပ်ကိုင်မှု အဓိကဖြစ်ပြီး ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု (၈၇.၂ ရာခိုင်နှုန်း) နှင့် ရေငန်ဝင်ရောက်ခြင်းကြောင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်ပျက်စီးမှု တို့မှာ ပြင်းထန်နေသည်။

ရလဒ်အနေဖြင့် ရေလုပ်သားများ၏ စားဝတ်နေရေး
 မပြေလည်မှုများက ရေရှည်တည်မြဲနိုင်စေ့ မြင့်တက်နေပြီး
 အမျိုးသမီးများသည် ယင်းဒဏ်ကို ပိုမိုထိခိုက်ခံစားနေကြရသည်။
 သနပ္ပင်မြို့နယ်ရှိ ရေလုပ်သားများ၏ ၁၀ မှာ
 “ရှင်သန်ရပ်တည်နိုင်ရုံ” အဆင့်တွင်သာရှိနေပြီး “စီးပွားဖြစ်
 ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု” အဆင့်သို့ ရောက်ရှိရန် အတားအဆီးများစွာ
 ရှိနေသည်။ ရေလုပ်သားများ၏ ဝင်ငွေခိုင်မာစေရန်အတွက်
 ငါးဖမ်းဆီးခြင်းသာမက ဖမ်းဆီးရရှိသော ငါးများကို စနစ်တကျ
 ပြုပြင်ထုတ်လုပ်ခြင်း (Processing) နှင့် အမျိုးသမီးများ၏
 ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းကို မြှင့်တင်ပေးခြင်းတို့သည်
 အထိရောက်ဆုံးသော မြေရှင်းနည်းများဖြစ်ကြောင်း
 သုံးသပ်ရရှိပါသည်။

၇။ အကြံပြုချက်

သနပ္ပင်မြို့နယ်ရှိ ရေလုပ်သားများ၏
 အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ၁၀ ကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန်
 အတွက်-
 (၇.၁) အမျိုးသမီးများကို ဦးတည်၍ ငါးပိ၊ ငါးခြောက်တို့ကို
 စနစ်တကျထုတ်လုပ်ခြင်း နှင့် စီးပွားရေးတွက်ချက်ခြင်း

သင်တန်းများ ပေးပို့သင်ကြားပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။

(၇.၂) ရေလုပ်သားများ အသုံးပြုသော ငါးဖမ်းကိရိယာများကို အဆင့်မြှင့်တင်နိုင်ရန်အတွက် အတိုးနှုန်း သက်သာသော အသေးစားချေးငွေ (သို့မဟုတ်) ကိရိယာထောက်ပံ့မှုများ ပြုလုပ်ရန်လိုအပ်လျက်ရှိပါသည်။

(၇.၃) ရေထွက်ကုန်ပစ္စည်းများနှင့်ပတ်သက်၍ ကြမ်းပွဲစားများကိုသာ အားမကိုးဘဲ ချေးကွက်နှင့် တိုက်ရိုက်ချိတ်ဆက်နိုင်မည့် “ရေလုပ်သားအစုအဖွဲ့များ” ဖော်ဆောင်ပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။

သုတေသနရလဒ်များသည် ဒေသတွင်း ငါးဖမ်းကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး နှင့် ကျေးလက်နေပြည်သူများ၏ လူမှုစီးပွားဘဝ မြှင့်တင်ရေးအတွက် ထိရောက်သော မူဝါဒများ နှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များ ချမှတ်ရာတွင် အဖိုးတန်သော အထောက်အထားများ ဖြစ်လာမည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

